due application. - अवृत्तिः f. the right direction (of the organ). - अहाणम् right effort or exertion; Buddh. - वृत्तिः f. steady practice, regular discharge of duties. - स्थितिः remaining together.

संम्राज् m. 1 A paramount sovereign, universal lord; especially one who rules over other princes and has performed the Rājasūya sacrifice; येनेष्ट्र राजसूयेन मण्डलस्येश्वर यः। शास्ति यश्वाज्ञया राज्ञः स सम्राट् Ak.; R. 2. 5. -2 A ruler having a revenue to the extent of one to ten crores of Karşa; ततस्तु कोटिपर्यन्तः स्वराट् सम्राट् ततः परम्। दशकोटिमितो यावद् विराट् तु तदनन्तरम्॥ Sukra 1. 185.

सय् 1 A. (सयते) To go, move.

सयावक a. Dyed with lac; Ki.

संयुज् a. A companion, comrade; द्वा सुपर्णा संयुजा संखाया समानं वृक्षं परिषद्वजाते Mund. 3. 1. 1.

संयुथ्यः One of the same flock or tribe.

सयोगः Junction, union; यस्मात् प्रियाप्रियवियोगसयोगजन्म-शोकामिना सकलयोनिषु दक्षमानः । Bhag 7. 9. 17.

संयोनि a. 1 Having the same womb, uterine. -2 Closely related to. -3 Closely united with the womb. -नि: 1 A whole or uterine brother. -2 A pair of nippers for cutting betel-nut. -8 N. of Indra.

सयोषण a. 1 Attended by women. -2 Along with the women.

सर a. [सरति स-अच्] 1 Going or moving. -2 Cathartic, purgative. -र: 1 Going, motion. -2 An arrow. -3 The coagulum of curds or milk, cream. -4 Salt. -8 A string, necklace; अयं कण्डे बाहु: शिशरमसणो मोत्तिकसर: U. 1. 39, 29. -8 A water-fall. -7 A short vowel (in prosody). -रम् 1 water. -2 A lake, pool. -रा 1 Motion, movement. -2 A cascade. -री A water-fall. -Сотр. -उत्सवः a crane. -उद्कम् the water of a pond. -जम् fresh butter; cf. शरज. -पत्रिका 1 the new leaf of a lotus. -2 a lotus.

सरकः, -कम् [स-दुन्] 1 A continuous line of road. -2 Spirituous liquor, spirits; 'सरकं शीषुपात्रे स्याच्छीधुपाने च शीधुनि ' इति विश्वः. -3 Drinking spirits; चकुर्य सह पुरिन्धजनेरयथार्थसिद्धि सरकं महीमृतः Si. 15. 80; 10. 12. -4 A drinking-vessel, wine-glass, goblet; प्रापि चेतसि सविप्रतिसारे सुभूवामवसरः सरकेण Si. 10. 20. -5 Distribution of spirituous liquor. -कम् 1 Going. -2 A pond, lake. -3 Heaven.

सरधा A bee; तस्तार सरघाव्याप्तैः स क्षौद्रपटलैरिव R. 4. 63; Si 15. 23.

सरङ्गः 1 A quadruped. -2 A bird. -a. Having a nasal sound.

सरजस्, न्सा f., सरजस्का A woman during menstruation.

सरद् m. [स-अटि: Un. 1. 126] 1 Air, wind. -2 A cloud. -3 A lizard. -4 A bee. -5 A thread.

सरट: [स-अटच् Un. 4. 89] 1 Wind. -2 A lizard; छ्ताहिसरटानां च तिरश्चां चाम्बुचारिणाम् Ms. 12. 57; अहासि लोकै: सरटात् पटोज्झिना N. 16. 52; 18. 148.

सरिटः 1 Wind -2 A cloud.

सरदः A lizard, chameleon.

सरण a. [स-ल्युट्] Going, moving; flowing. —णम् 1 Proceeding, going or flowing. —2 Running, quick motion; आजे: सरणम् Ch. Up. 1. 3. 5; आरोहे पर्यवस्कन्दे सरणे सान्तरप्छते Mb. 6. 76. 8; 7. 114. 5. —3 Locomotion. —4 Iron rust.

सरणा, -णी Pæderia Fætida (Mar. हरणवेल).

सरिण:, -णी f. [स-निः Un. 2. 101] 1 A path, way, road, course; मया सर्वेऽवज्ञासरिणमय नीताः सुरगणाः G. L. 4. -2 Arrangement, mode. -3 A straight or continuous line. -4 A disease of the throat.

सरण्डः [स-अण्डन Un. 1. 120] 1 A bird. -2 A libertine, dissolute man. -3 A lizard. -4 A rogue. -5 A kind of ornament.

सरण्यु: [स-अन्युच् Un. 3. 83] 1 Air, wind. -2 A cloud. -3 Water. -4 The spring. -5 Fire. -6 N. of Yama.

सरत् m. A thread.

सरिनः m., f. A kind of cubit-measure; ef. रात्ने or अरिन.

सर्थ a. Riding in the same car. -पः A warrior riding in a chariot.

सरद्भत m. 1 N. of the sage Gautama. -2 N. of Gautama's son (also spelt with श); L. D. B.

सरभस a. 1 Speedy, quick. -2 Violent, impetuous. -3 Passionate. -4 Delighted. -सम् ind. Impetuously, hurriedly &c.

सरमा [स-अमः Un. 4.90] 1 A bitch. -2 The bitch of the gods. -3 N. of a daughter of Daksa. -4 N. of the wife of Bibhīṣaṇa, brother of Rāvaṇa.

सरदाः Air, wind. -दाः, -दाः f. N. of a river on which stands Ayodhyā, or Oudh; तीर्थे तीयव्यतिकरभवे जहुकन्यासरम्बोः R. 8. 95; 13. 61, 63; 14. 30.

सरल a. [स-अलच् Un. 1. 105] 1 Straight, not crooked. -2 Honest, upright, sincere, candid. -3 Simple, artless, simple-minded; सरले साहसरागं परिहर Mal. 6. 10; अग्रि सरले किमत्र मया भगवत्या शक्यम् 2. -लः 1 A kind of pine tree; विषष्टितानां सरलहुमाणाम् Ku. 1. 9; Me. 55; R. 4. 75; also सरला. -2 Fire. -Comp. -अङ्गः 'the exudation of Sarala', resin, turpentine. -द्रचः fragrant resin. -यायिनी a plant with an erect stem.